

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

BESLUT

1 (16)

2014-10-22

Mpd 551-557-14

1383-90-001

Suggringen på Nydal AB
Jörgen Andersson
Spannarp Nydal 96
432 77 Tvååker

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till djurhållning på fastigheterna Spannarp 3:7 och 9:12 i Varbergs kommun

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Hallands län lämnar Suggringen på Nydal AB, 556603-6736, tillstånd enligt 9 kap. 6 och 8 §§ miljöbalken (MB) till befintlig och utökad djurhållning, omfattande totalt 1 046 platser för suggor samt 370 platser för gyltor och slaktsvin på fastigheterna Spannarp 3:7 och 9:12 i Varbergs kommun.

Miljöprövningsdelegationen godkänner enligt 6 kap. 9 § MB miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Miljöprövningsdelegationen beslutar att en statusrapport inte krävs för den verksamhet som omfattas av tillståndet.

Villkor

För tillståndet gäller följande villkor:

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet, om inte annat framgår av nedan angivna villkor.
2. Buller från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger:
50 dB(A) vardagar dagtid kl. 07-18
40 dB(A) nattetid kl. 22-07
45 dB(A) övrig tid

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dB(A).

3. Hantering av gödsel och fodermedel inom anläggningen ska ske på sådant sätt att spill och läckage till omgivningen inte kan ske och så att olägenheter inte uppkommer för närboende. Efter transport och spridning av stallgödsel ska vid behov vägar snarast rengöras från jord- och gödselspill.

Postadress	Besöksadress	E-post	Telefon
301 86 HALMSTAD	Slottsgatan 2	halland@lansstyrelsen.se	010-224 30 00

Kontakta i detta ärende: Solveig Ahlbin Berg, solveig.ahlbin@lansstyrelsen.se

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001

4. Lagringsutrymmena för flytgödsel ska utökas till minst 6 440 m³ senast sex månader efter det att tillståndet tagits i anspråk. Vid full utbyggnad ska lagringsvolymen uppgå till minst 7 600 m³.
5. Egna tillkommande lagringsbehållare för flytgödsel ska förses med fast eller flytande tak för att minimera ammoniakavgång samt förebygga och begränsa luktstörningar.
6. Lagring av fastgödsel ska ske på hårdgjord yta med uppsamling av gödselvatten.
7. Stallbalansberäkning av gödselns innehåll av kväve, fosfor och kalium ska upprättas för verksamheten minst en gång vart tredje år.
8. Analyser av flytgödselns kväve- och fosforinnehåll ska ske minst två gånger per år. Mottagaren av gödsel ska informeras om analysresultaten.
9. Spridningsarealen för gödseln ska senast ett år efter det att tillståndet tagits i anspråk uppgå till minst 289 ha. Vid fullt utnyttjande av tillståndet ska tillgänglig spridningsareal vara minst 360 ha. Förändringar av spridningsarealen ska i förväg godkännas av tillsynsmyndigheten. Skiften som håller fosforklass P_{AL} V får inte räknas in i tillgänglig spridningsareal för gödsel.
10. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras invallat på ogenomsläpplig yta utan golvavlopp. Vid förvaring av dieselolja utomhus ska tank med invallning vara försedd med påkörningsskydd och tak eller regnskydd.
11. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallarna ska samlas upp i flytgödselbrunn.
12. Schaktmassor från byggnationen ska tas om hand på ett sätt som godkänns av tillsynsmyndigheten.
13. Senast tre månader efter det att detta beslut tagits i anspråk ska verksamhetsutövaren till tillsynsmyndigheten lämna in ett förslag till kontrollprogram. I förslaget till kontrollprogram ska även framgå de åtgärder som vidtagits eller kommer att vidtas för att minska avgången av ammoniak från stallbyggnaderna.

Särskilda upplysningar

Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation erinrar om att avfall inte får eldas i fastbränslepannan.

Delegation

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 19 kap. 5 § punkten 9 jämfört med 22 kap. 25 § tredje stycket MB åt tillsynsmyndigheten att föreskriva ytterligare villkor angående gödsel- och foderhantering samt vid behov meddela villkor för hur avloppsvatten från personalutrymmen ska omhändertas.

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001**Verkställighet m.m.**

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 22 kap. 28 § första stycket MB att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande).

Den utökade verksamheten ska ha påbörjats senast fem år efter det att beslutet vunnit laga kraft, annars förfaller tillståndet. Sökanden ska meddela tillsynsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk.

När detta tillstånd tas i anspråk, upphör det tillstånd som miljöprövningsdelegationen meddelade den 15 januari 2009, dnr 551-17186-08, att gälla.

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Länsstyrelsen förordar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar efter beslutsdatum införas i Hallands Nyheter, Göteborgs-Posten samt Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen på Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, Drottninggatan 17, Varberg samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2, Halmstad.

Eventuellt överklagande skickas till Länsstyrelsen, 301 86 HALMSTAD. Ange vilket beslut som överklagandet gäller t ex genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs. För att överklagandet ska kunna prövas, måste det ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 26 november 2014**.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg för prövning, om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt som begärs. Om någonting är oklart kan Ni vända er till Länsstyrelsen på tfn 010-224 30 00 eller halland@lansstyrelsen.se.

IED-kod och tillståndsplikt

Anläggningens IED-kod är 6.6 c. Verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 kap 1 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 1.10).

ANSÖKAN OCH YRKANDEN

Ansökan avser tillstånd för både befintlig och utökad djurhållning för 1 046 platser för suggor samt 370 platser för gyltor och slaktsvin, på fastigheterna Spannarp 3:7 och 9:12 i Varbergs kommun. Ca 26 000 smågrisar per år kommer att levereras från gården. Den planerade utökningen av djurproduktionen ska ske genom nybyggnation av stall för tillväxtgrisar på fastigheten Spannarp 9:12. Nybyggnationen utförs i två etapper. I ett av stallen ska inredningen ändras för att kunna öka antalet grisningar. Tre av dagens satelliter tas över och kommer att drivas i egen regi. När den planerade utbyggnationen är klar kom-

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001

mer Suggringen på Nydal ha traditionell smågrisproduktion omfattande drygt 1 000 suggor och inte längre fungera som ett suggnav.

Sökanden har begärt verkställighetsförordnande.

Suggringen på Nydal AB föreslår att tillståndet förenas med följande villkor:

1. En växtnäringsbalans utförs minst vart femte år.
2. Analys av ammoniumkväve i stallgödseln ska göras inför varje spridning. En fullständig analys av stallgödseln med avseende på N, P och K ska göras vart femte år.
3. Buller från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger:
50 dB(A) vardagar dagtid kl. 07-18
40 dB(A) nattetid kl. 22-07
45 dB(A) övrig tid. Momentana ljud får inte överstiga 55 dB(A).

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning inkom till miljöprövningsdelegationen den 22 januari 2014. Delegationen begärda vissa kompletteringar vilka inkom den 12 maj 2014. Ansökan kungjordes därefter i Hallands Nyheter och Göteborgs-Posten den 27 juni 2014. Yttrande har inkommit från Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Varbergs kommun den 15 september 2014. Länsstyrelsen har avstått från att yttra sig. Sökanden har inte lämnat några synpunkter på nämndens yttrande.

TIDIGARE PRÖVNING

Genom beslut den 15 januari 2009, dnr 551-17186-08, meddelade miljöprövningsdelegationen tillstånd enligt miljöbalken till jordbruk och svinproduktion i stallbyggnader med plats för högst 341 djurenheter på fastigheterna Spannarp 3:7 och 9:12 i Varbergs kommun.

SÖKANDENS BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Av ansökningshandlingarna och vad sökanden i övrigt angett framgår bl.a. följande.

Befintlig djurproduktion

Suggringen på Nydal AB bedriver en s.k. suggring som omfattar 1 000 suggor i produktion. Verksamheten bedrivs på två fastigheter, dels på Nydal (Spannarp 9:12) och dels på Tångagård (Spannarp 3:7). En suggring äger sina suggor och sköter om dem under dräktighetstiden. Innan suggorna ska grisa hyrs de ut till satellitbesättningar som sköter om suggorna under grisning och digivning. Suggringen bedrivs på Nydal medan Tångagård fungerar som en satellit.

På Nydal finns 750-770 suggor och gyltor, resterande antal suggor är ute hos satelliterna. I samband med avvänjning, vilket normalt sker när smågrisarna är

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001

fem eller sex veckor gamla, flyttas suggorna från satelliten hem till suggringen på Nydal igen. Smågrisarna blir kvar i satellitbesättningen för fortsatt uppfödning. Inom en vecka efter avvänjning och flyttning hem till suggringen kommer suggorna i brunst igen och betäcks/semineras och är sedan kvar tills det återigen, tre veckor innan grisning, är dags för flytt till satellit. År 2009 byggdes ett stall med sex avdelningar á 46 enhetsboxar på Nydal dit motsvarande tre satelliter då flyttades.

På Tångagård sker 47 st. grisningar var åttonde vecka, vilket ger en produktion om ca 3 300 smågrisar per år. Utöver detta bedrivs en gyltuppfödning till Nydal med ca 500 gyltor per år. Dessa föds upp från ca 30 kg till 100 kg levande vikt och levereras i ett kontinuerligt flöde om 20 st. varannan vecka.

Gödselsystemen består av 150 platser på djupströ (betäckningsavdelning) och resten av dränerade golv med spalt och flytgödsel.

Planerad djurproduktion

Suggringen planerar nu att bygga ut i två etapper, för ytterligare ca 500 årssuggor på Nydal. Anledningen till nybyggnationen är att satelliter säger upp sig och utsikten att hitta nya ersättare är små. En minskning av antalet suggor på Nydal är inte effektivt då det innebär att man inte utnyttjar de utrymmen för sinsuggor som finns.

Suggringen på Nydal planerar att bygga ett nytt stall med åtta avdelningar för tillväxtgrisar. Utökningen innebär att driften blir mer integrerad genom att alla smågrisar produceras i egna stallar. Det stall som byggdes 2009 görs om från sex avdelningar á 46 platser med enhetsboxar till sex avdelningar med lika många platser men med grisningsboxar (BB-avdelning). Tidsplan för nybyggnationen är byggstart hösten 2014. Steg 2 planeras till 2016-2017. Den nya stallbyggnaden kommer att uppföras parallellt öster om det senaste stallet i fastighetens norra kant.

I och med byggnationen på Nydal flyttas dagens grisning från Tångagård till Nydal. Kvar på Tångagård blir uppfödning av gyltor. Tanken är att på sikt öka uppfödningen av gyltor med 150 platser för att kunna bli självförsörjande på rekryteringsdjur. Istället för att köpa in blivande gyltor används istället egna smågrisar från smågrisuppfödningen. Djur som sorteras ut kommer att säljas som smågrisar.

I tabellen nedan återges dagens möjliga djurantal samt det planerade antalet djur:

Djurslag	Antal idag	Steg 1	Steg 2	Fastighet
Suggplatser i BB-avdelning	138	230	276	Nydal
Suggplatser i BB-	47	-	-	Tångagård

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001

avdelning				
Tillväxtgrisar/år	ca 10 000	ca 19 500	ca 26 000	Nydal
Tillväxtgrisar/år	ca 3 000	-	-	Tångagård
Sinsuggor och betäckta gyltor	770	770	770	Nydal
Gyltor (30-100 kg)	220	220-370	370	Tångagård
<i>Totalt antal djurenheter</i>	<i>341</i>	<i>355-370</i>	<i>386</i>	

Gödselproduktionen kommer efter första utökningen att uppgå till 7 724 m³ flytgödsel och 691 m³ djupströgödsel per år. Vid full utökning beräknas totalt 9 114 m³ flytgödsel produceras per år.

Växtodling

Suggringen på Nydal AB bedriver ingen egen växtodling. Däremot bedriver Jörgen Andersson växtodling i egen firma, som tar emot gödsel från Suggringen.

Statusrapport

De föreningar som är aktuella i industriutsläppsförordningen är de föreningar som påverkar mark och grundvatten. I motiven till Industriutsläppsförordningen anges att undantag i många fall kan bli tillämpliga på djurhållande verksamheter. Vidare står att växtodling och gödselspridning bör som huvudregel undantas från kravet på statusrapport. De föreningar som anses farliga från djurhållande verksamheter, t ex oljor, rättgift, desinfektion och mediciner, används i mycket begränsad mängd och bedöms inte orsaka föroreningsskada. Övriga utsläpp är främst ammoniak. Kväveinnehållet i närliggande mark och vattendrag påverkas av att olika aktörer hanterar gödseln och de biologiska processerna varierar beroende på jordart m.m. vilket gör det svårt att hänföra markvärden till det egna ammoniakutsläppet. Suggringen på Nydal yrkar därför att få undantas kravet på statusrapport.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Lokalisering

Anläggningen ligger ca 2 km norr om Himle samhälle i Varbergs kommun i ett utpräglat jordbrukslandskap. Inom 500 meter från de båda gårdarna finns totalt 14 bostadsfastigheter. Närmaste bostadsfastighet som sökanden inte själv förfogar över ligger ca 250 meter från stallbyggnaderna.

Suggringen på Nydal AB planerar att bygga ett nytt stall parallellt öster om det stall som byggdes 2009. Fördelarna med den tänkta placeringen är att det är nära till nuvarande anläggning, foder och gödselanläggningar. Nackdelen är att ytterligare spridningsareal och foderproduktion inte finns i det direkta närområdet.

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001**Natur- och kulturmiljö**

Gårdscentrat påverkas inte av några utpekade kulturmiljöer. En del av spridningsarealen ligger i Grimeton som är klassat både som riksintresse för naturvård och kulturmiljö. Grimeton är ett riksintresse för kulturmiljö då odlingslandskapet är präglad av tiden efter laga skiftet med ett stort antal förhistoriska gravar. I området finns också storgårdar med välbevarad klassicistisk bebyggelse. Spridningsarealen närmast kusten ligger inom riksintresse för högeexploaterad kust samt för rörligt friluftsliv.

I närheten av gården rinner Nygårdsbäcken som mynnar i havet och som har måttlig ekologisk status och bedöms ha höga halter av fosfor.

Alternativ lokalisering

Valet av plats är det alternativ som ger minst inomgårdstransporter. Inga bra alternativ finns eftersom planerad lokalisering är där man på bästa sätt kan utnyttja befintliga stallar.

Nollalternativet

Om företaget inte får tillstånd för den planerade byggnationen kommer följande alternativ att övervägas i nedan angiven ordning:

1. Söka nya satelliter alternativt hyra stallar
2. Dra ner produktionen på suggringen
3. Bygga på annan fastighet
4. Upphöra med all svinproduktion

Först och främst kommer Suggringen på Nydal att försöka bygga egna satelliter, men på annan plats. Miljöpåverkan skulle vara lik den planerade utökningen på Nydal men kräva mer transporter.

Gödselhantering

En fosforbalans för nuvarande produktion visar att det bör finnas 6 242 kg fosfor i stallgödseln vilket ger en genomsnittlig fosforhalt i flytgödseln på 0,87 kg per ton. Den totala volymen producerad flytgödsel på 5 826 ton innehåller 5 049 kg fosfor. Gödselanalyserna brukar ligga lägre vilket tyder på att mer fosfor finns i den fasta delen av gödseln. Suggringen på Nydal för gödseljournaler och kommer att kunna visa vilka gödselmängder som lämnar gården årligen och yrkar att kravet på lagringskapacitet och spridningsareal ställs i förhållande till verklig mängd gödsel respektive faktiskt antal djur.

Gödseln hanteras huvudsakligen som flytgödsel. Lagringsbehovet kommer enligt uträkning i STANK in MIND för 10 månaders lagringsbehov för flytgödsel att uppgå till 6 437 m³ i steg 1 och 7 595 m³ för steg 2. Bolagets lagringskapacitet beräknas för flytgödsel uppgå till 8 200 m³ vid full utbyggnad. Suggringen har två egna gödselbrunnar på Nydal, två egna brunnar på Tångagård och förfogar därtill över två brunnar i anslutning till den åkermark där gödseln sprids. För att uppfylla behovet av lagringskapacitet för flytgödsel vid utbyggnad

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001

nad kommer en eller flera brunnar att hyras eller byggas i närheten av tillkommande spridningsareal.

Mängden djupströgödsel beräknas uppgå till 691 m³ per år. Av denna volym lagras en fjärdedel i stallarna eftersom djupströbädden gödslas ut var tredje månad. För lagring av djupströgödseln finns två gödselplattor med väggar om tillsammans 280 m², vilket täcker lagringsbehovet eftersom gödseln har en hög torrsubstanshalt och kan staplas åtminstone två meter.

Suggringen på Nydal har planer på att börja separera gödseln från BB-stallarna. Det skulle innebära att den torraste delen av gödseln plockas bort innan resterande gödsel blandas i en större brunn. Kontakter finns med lantbrukare som är intresserade av fastgödseln, som skulle kunna transporteras med lastbil en något längre sträcka än vad som är kostnadsmässigt möjligt för en blötare gödsel. På så sätt underlättas även pumpning och spridning av flytgödseln eftersom den får en lägre torrsubstanshalt. Det finns även planer på att ta hand om gödseln i en egen biogasanläggning. Denna investering ligger dock på framtiden då den idag inte bedöms vara ekonomiskt försvarbar.

Tillräcklig spridningsareal, enligt allmänna råd 8 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring uppgår till 289 ha för steg 1 och 360 ha för steg 2. Beräkning av stallbalans för fosfor ger ett arealbehov på 347 ha vid första utökningen och 405 ha för full utökning, vid en genomsnittsgiva på 22 kg P per ha och år. Vissa delar i fosforbalansberäkningen känns osäker. Vid övergång från suggnav till ren smågrisproduktion ökar kravet på spridningsareal på ett sätt som känns orimligt i förhållande till de olika utökningsstegens storlek.

Suggringen på Nydal AB bedömer att det är lätt att bli av med gödsel. Vilka mängder som mottagande lantbrukare vill köpa varierar dock mellan åren beroende på vad som odlas i växtföljden. 260 ha spridningsareal finns tecknad för nuvarande produktion. Jörgen Andersson brukar själv ca 160 ha och av dessa ligger ca 20 ha i fosforklass P_{ALV}. Gödselmottagande gårdar är kreaturslösa och har behov av det fosfor och kalium som stallgödseln tillför. Bolaget har inga problem med att hitta spridningsareal men ser dock ingen möjlighet att teckna upp all spridningsareal innan byggnationen är helt genomförd, eftersom det ligger flera år fram i tiden.

Utsläpp till luft

Avgången av ammoniak från stall och gödsellagring beräknas öka från drygt 6 ton till 9 ton vid full utbyggnad. Efter första utökningen beräknas ammoniakavgången uppgå till 6,6 ton. Utöver detta sker en förlust vid spridning av gödseln. Om fastgödseln och sextio procent av flytgödseln sprids på våren, trettio procent i växande gröda och tio procent till höstgrödor kommer ammoniakavgången att bli ungefär 1,3 ton vid spridning av gödsel.

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001

Vid utformning av det nya stallet ska åtgärder göras för att grisarna ska gödsla "rätt", dvs på spalten, genom att undvika kallras etc. Exakt utformning av planerat stall är ännu inte färdig eftersom byggnation blir aktuellt först när dagens satellitbesättningar väljer att säga upp sina avtal. Om en biogasanläggning byggs kan växtnäringen i stallgödseln utnyttjas bättre. Alternativt kan gödseln kylas i gödselgångarna, för att minska avgången av ammoniak i stallet. Att separera gödseln medför en mer lätthanterlig gödsel och ökad möjlighet att minska ammoniakavgången vid spridning av gödsel. Gödselbrunnarna har ett ordentligt svämtäcke och gödseln fylls på underifrån.

Utsläpp till vatten

Spridningsarealen utgörs mestadels av mojordar men lerigare jordar förekommer också. Den genomsnittliga utlakningen beräknas till ca 35 kg kväve per ha. Avloppsvatten från personaltoaletten på Nydal leds till gödselbrunnen och på Tångagård till septiktank. Dagvatten från hårdgjorda ytor leds bort via åkerdräneringen. Stallarna högtryckstvättas i samband med att de töms på djur. Tvättvattnet, som samlas upp i flytgödselbehållarna, är inräknat i volymer flytgödsel.

Lukt, buller och transporter

De huvudsakliga luktkällorna är gödselhantering och ventilation. Den förhärskande vindriktningen är västlig. De närboende störs inte av ventilationen men upplever att det luktar i samband med att det rörs i gödselbrunnarna inför utkörning av gödseln. Inga klagomål har dock framkommit. För att minimera lukt kommer upprörning och leverans av stallgödsel att koncentreras till så få dagar som möjligt.

Det är fastigheternas kvarnar samt spannmålstorken på Tångagård som är de största bullerkällorna. För att sänka ljudnivån har kvarnen på Nydal byggts in och luftintaget till spannmålstorken skärmats av.

Produktionen medför en hel del transporter. Fodertransporterna kommer till Nydal i form av koncentrat ungefär en gång i månaden. Dessa transporter blir vid utbyggnaden inte fler men varje transport kommer att vara större. Däremot kommer antalet spannmålstransporter att öka. En stor del av denna transport sker under skördeperioden då Nydal har stor mottagningskapacitet. Det tas dock även emot spannmål under våren. Spannmålstransporterna sker främst med traktor och släp under växtodlingssäsongen.

Den mängd gödsel som transporteras ökar med ca 60 %. En stor andel av den gödsel som ska till brunnen som ligger lite längre bort från anläggningen försöker bolaget att flytta med lastbil under vinterhalvåret. Gödseln som sprids i närområdet kommer att köras ut med traktor och tunna. Suggor har tidigare transporteras en gång i veckan till och från satellit. Antalet djurtransporter till och från suggringen blir oförändrade efter utbyggnad eftersom suggor inte längre behöver flyttas till satelliter medan det istället kommer att flyttas smågrisar från Nydal.

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001**Energiförbrukning**

Energiförbrukningen är idag 18-19 m³ dieselolja, 7 m³ eldningsolja och ca 500 000 kWh el per år. Elenergiförbrukningen beräknas öka efter byggnation med 130 000 kWh per år. En fastbränslepanna, som eldas med flis från sågverk, värmer upp stallar och personalutrymmen samt utnyttjas för att driva spannmålstorken på Tångagård.

Kemikalie- och avfallshantering

Inga kemikalier hanteras i djurproduktionen av Suggringen på Nydal AB. Där emot hanteras och förvaras bekämpningsmedel på Tångagård där det också finns en godkänd olje- och dieseltank på 5 ton. Det farliga avfall som uppkommer i verksamheten är ungefär 200 liter spillolja samt ca 100 lysrör. Injektionsnålar och läkemedelsrester lämnas till Apoteket i Tvååker. Spilloljan lämnas till Ragnsells. Plast och grovsopor transporteras till kommunens återvinningscentral. Järnskrot säljs till Stena metall och kadaver, ca 100 döda sugor och smågrisar per år, lämnas till Svensk Lantbrukstjänst AB.

INKOMNA YTTRANDEN

Miljö- och hälsoskydds nämnden i Varbergs kommun anser att tillstånd till befintlig och utökad svinproduktion bör kunna meddelas under förutsättning att följande synpunkter beaktas i tillståndsvillkoren:

- Krav bör ställas på bolaget som säkerställer att tillräcklig areal för gödselspridning finns långsiktigt tillgänglig, lämpligen genom kontrakt med en minsta löptid om fem år. För steg 1 bör 289 ha finnas tillgängligt. Vid fullt utbyggd produktion i steg 2 bör det finnas 360 ha.
- Behovet av lagringsutrymme för flytgödsel beräknas till 6 437 m³ för steg 1 och 7 595 m³ för steg 2. För lagring av fastgödsel beräknas lagringsbehovet till 576 m³. Bolaget bör ha tillgång till lagringsutrymmen som möjliggör samtidig lagring av denna mängd gödsel.
- Flytgödseln bör analyseras för innehåll av totalkväve och nitratkväve samt fosfor och kalium regelbundet, minst en gång per år. Aktuell analys bör lämnas till mottagare av gödsel vid varje leverans.
- Åtgärder som minskar risken för ammoniakförluster i stallbyggnaderna och vid lagring av gödsel bör vidtas. Vid planering av det stall som skall byggas bör detta särskilt beaktas. Möjligheten att förse stallet med djupa gödselrännor och system för utvinning av värme från gödseln i rännorna är exempel på åtgärder som kan prövas i detta sammanhang.

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001

- Egna transporter av foder och gödsel till och från anläggningen bör i största möjliga utsträckning undvikas mellan kl. 22.00 till 06.00.

MILJÖPRÖVNINGSDLEGATIONENS BEDÖMNING

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att sökanden har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Lokalisering och tillåtlighet

Lokalisering med hänsyn till omgivande bebyggelse

För verksamheten ska enligt 2 kap. 6 § första stycket MB väljas en sådan plats att ändamålet uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Enligt tredje stycket får tillstånd inte meddelas i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Bolaget bedriver sin verksamhet i en utpräglad jordbruksbygd och utom detaljplanelagt område. Det finns 14 bostadsfastigheter inom 500 meter från anläggningen. Den närmaste bostaden som sökanden inte själv förfogar över ligger ca 250 meter från gården.

Miljöprövningsdelegationen anser att lokaliseringen av tillkommande stallbyggnad kan godtas. Ett tillstånd bör dock förenas med särskilda villkor avseende gödselhanteringen för att motverka oacceptabla störningar för boende i området. Eftersom huvudmannen för Suggringen på Nydal även bedriver ett växtodlingsbolag har bolaget tillgång till 160 ha egen spridningsareal. Den arealen motsvarar drygt fyrtio procent av det totala behovet av spridningsareal vid fullt utnyttjande av tillståndet, vilket innebär att djurhållningens omfattning behöver anpassas till tillgången på lämplig spridningsareal. Om den tillgängliga spridningsarealen minskar och annan lämplig areal inte kan ersätta bortfallet, får djurhållningen minskas i motsvarande mån.

Lagringsbehovet för flytgödsel för att vid full produktion medge minst 10 månaders lagring, har beräknats till 7 595 m³. Motsvarande lagringsbehov för fastgödsel uppgår till 432 m³. Nuvarande lagringsplattor för fastgödsel har en yta om totalt 280 m² och lagringsbehållarna för flytgödsel kommer att utökas från 5 100 m³ till 8 200 m³. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den planerade lagringskapaciteten är tillräcklig för den sökta djurhållningen.

Bolaget har beräknat behovet av spridningsareal enligt schablon i Jordbruksverkets föreskrifter (2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket. Den beräknade spridningsarealen kommer att uppgå till 289 ha efter första utökningen respek-

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001

tive 360 ha vid full utbyggnad. Den tillgängliga arealen uppgår för närvarande till 347 ha men det finns flera växtodlingsgårdar i närheten som är intresserade av att köpa stallgödsel. På åkermark som ligger i den högsta fosforklassen är spridning av gödsel mindre lämplig eftersom det för dessa jordar finns en ökad risk för fosforläckage beroende på att förrådet av fosfor i marken redan är stort. Miljöprövningsdelegationen finner därför att den kontrakterade spridningsarealen behöver utökas om inte stallgödseltillförseln ska överskrida grödans behov.

Kulturmiljö

Föreslagna byggnationer och verksamhet bedöms av miljöprövningsdelegationen inte ha någon avgörande negativ inverkan på omgivande natur- och kulturmiljö, under förutsättning att verksamheten bedrivs enligt vad som angetts i ansökningshandlingarna, samt enligt tillståndsvillkoren och vad som i övrigt framgår av detta beslut.

Miljömål

Av de nationella miljömålen kommer verksamheten främst att påverka miljömålen "Ingen övergödning", "Begränsad klimatpåverkan", "Bara naturlig försurning", "Frisk luft" och "Giftfri miljö".

Verksamheten bedrivs i ett område som är klassificerat som känsligt område enligt Jordbruksverkets föreskrifter (2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket, vilket innebär att det är särskilt angeläget att minska växtnäringstillförseln till yt- och grundvatten. Vid gödsling måste försiktighetsåtgärder vidtas som minimerar risk av läckage av näringsämnen till vattendrag.

Djurproduktion medför ammoniakemissioner som lokalt kommer att öka när antalet djur ökar, men minska i motsvarande grad hos de satelliter i närområdet som slutar med grisuppfödning. Det blir totalt sett i Halland därmed ingen ökad avgång av ammoniak. Transporterna och därmed utsläpp av koldioxid kommer att öka något. Bolaget har gått över till förnyelsebar energi för uppvärmning av stallar istället för att använda fossila bränslen. Stallgödselhanteringen kan medföra ökade näringsförluster av kväve och fosfor, men belastningen ökar inte per ytenhet eftersom tillkommande gödsel sprids på annan areal.

Det är viktigt att verksamheten bedrivs på ett sådant sätt att foderutnyttjandet är högt, spillet minimeras och stallgödseln hanteras, lagras och sprids på ett sådant sätt att onödig ammoniakavgång kan undvikas. Förutsatt att verksamheten inriktas mot att så långt möjligt minska växtnäringförlusterna från stallgödselhanteringen anser miljöprövningsdelegationen att verksamheten inte motverkar en utveckling mot miljömålen.

Miljökvalitetsnormer

Fastigheten tillhör vattendistrikt Västerhavet och avvattnas till Nygårdsbäcken som mynnar i havet. Vattenförekomsten har enligt vattenmyndighetens klassificering måttlig ekologisk status. Nygårdsbäcken avrinner till kustvatten som

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001

även det har måttlig status. En förutsättning för utökning av djurhållningen på Spannarp 3:7 och 9:12 är att tillförseln av växtnäring inte försämrar vattenrecipientens status. Miljöprövningsdelegationen anser därför att det i vissa avseenden är motiverat med längre gående hänsyn än de minimikrav som gäller för alla jordbruksföretag enligt förordningen (1998:915) och föreskrifterna (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket.

Kunskapskravet

Verksamhetsutövaren är utbildad lantmästare och har lång erfarenhet av att bedriva svinproduktion samt är medlem i projektet Greppa Näringen. Suggringen på Nydal AB får därmed anses ha tillgång till tillräckliga kunskaper för att driva verksamheten i överensstämmelse med hänsynsreglerna i 2 kap. MB.

Motivering av villkor

Buller

Buller från verksamheter ger negativa effekter som t ex att det kan vara svårt att vila och sova. Ljud kan inte fränkopplas vid sömn, vilket kan leda till trötthet och nedstämdhet. Till de negativa effekterna hör även stress, samt minskad koncentrations- och inlärningsförmåga. Det är därför nödvändigt att minimera ljudet från verksamheten. Villkor för bullret och kontrollen av detta ska därför fastställas enligt rättspraxis.

Transporterna av foder och gödsel kommer att öka. Bolaget bör i den utsträckning det går se till att gödseln flyttas med lastbil under vinterhalvåret, för att kunna transportera större mängder åt gången och därmed minska antalet transporter. Transporter av foder och gödsel till och från anläggningen bör i huvudsak utföras dagtid.

Hantering av gödsel och foder

Spill av gödsel och foder kan innebära att det uppstår en påverkan på miljön eller människors hälsa och bör därför undvikas.

Hårdgjord yta vid lagring av fastgödsel

Fastgödsel bör lagras på hårdgjord yta för att förhindra stukalagring av stallgödsel i fält som kan innebära olägenheter för närboende samt för att minska risken för läckage av näring till omgivande mark och närliggande vattendrag.

Täckning av flytgödselbrunnar

Ammoniakavgång från djurstallar och från stallgödselhantering är ett allvarligt miljöproblem. Sökanden har beräknat att utsläppen från verksamheten kommer att uppgå till ca 9 ton ammoniak per år varav drygt 2 ton beräknas avgå under lagringen. Alla befintliga flytgödselbrunnar har ett stabilt svämtäcke. Miljöprövningsdelegationen anser att det ur miljösynpunkt dock är befogat att förse tillkommande flytgödselbehållare med fast eller flytande tak, som ytterligare minskar avgången av ammoniak och illaluktande ämnen.

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001*Stallbalansberäkning*

Med stallbalans avses en balans som upprättas mellan tillförsel och bortförsel av växtnäringssämnen. Den är ett värdefullt verktyg vid analys av anläggningens växtnäringshushållning som bör användas.

Gödselanalys

För att hushålla med växtnäringssämnen och minska risken för övergödning är det lämpligt att innehållet av växtnäring i stallgödseln undersöks. Eftersom gödseln som uppstår i verksamheten till övervägande del kommer att spridas av andra verksamhetsutövare är det viktigt att resultaten av undersökningarna förmedlas till dessa mottagare av gödsel. Det ger förutsättningar för att optimera växtnäringen till aktuella grödor och minska risken för läckage till vattendrag på de marker som tar emot gödsel från Suggringen på Nydal.

Spridningsareal

Behovet av spridningsareal för det sökta antalet djurplatser uppgår enligt Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2004:62) till minst 360 ha. Miljöprövningsdelegationen anser att den areal som finns att tillgå, dels via Jörgen Anderssons egen växtodling om 160 ha och dels genom avtal med andra närliggande växtodlingsföretag bör säkerställa att spridningen av gödseln sker på ett ur miljösynpunkt betryggande sätt.

Det är mottagarens ansvar att spridningen av gödseln sker enligt de föreskrifter som gäller för stallgödsel, men bolaget bör försäkra sig om att mottagaren av gödsel har avsättning för gödseln samt har upprättat en växtodlingsplan. För att säkerställa att gödselspridningen även fortsättningsvis sker på miljömässigt lämpliga arealer bör förändringar av spridningsarealer godkännas av tillsynsmyndigheten. Vid prövning av spridningsarealerna för gödsel ska miljökvalitetsnormerna för vatten beaktas (2 kap. 7 § MB).

Spridning på mark med höga fosfortal

Enligt Jordbruksverkets rapport Riktlinjer för gödning och kalkning 2014, Jordbruksinformation 11:2013, krävs i de två högsta fosforklasserna ingen fosforgödning för att täcka fosforbehovet för spannmål och oljeväxter. Jordbruksverket anger i riktlinjerna vidare att högt fosforinnehåll i marken medför en större miljörisk och framhåller följande: ”Högre fosforklass än PAL-klass III-IVA kan heller inte motiveras vare sig ekonomiskt eller med tanke på att fosfor är en ändlig naturresurs som vi bör hushålla väl med.” I Jordbruksverkets utredning Jordbruket och vattenkvaliteten (2012:22) anges också anpassning av fosforgödningen till norm som en åtgärd för att minska fosforförluster till vatten. Miljöprövningsdelegationen anser mot denna bakgrund att fosfortillförseln bör begränsas utöver vad som anges i föreskrifterna om miljöhänsyn i jordbruket, som medger en årlig tillförsel av högst 22 kg fosfor per hektar oavsett markens innehåll av lösligt fosfor.

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001*Kemiska produkter och farligt avfall*

Utsläpp till mark och vatten av t ex diesel eller bekämpningsmedel kan medföra allvarliga konsekvenser för flora och fauna samt människors hälsa. Hantering, förvaring och krav på invallning bör därför regleras i villkor.

Utsläpp av vatten

Vatten som innehåller föroreningar eller näringsämnen kan ha en påverkan på yt- och grundvatten om det släpps ut i omgivningen. Det är därför nödvändigt att sådant vatten samlas upp på ett sätt som säkerställer att något läckage inte sker.

Information till gödselmottagare

För att möjliggöra en minskad påverkan på miljön, främst vatten, från verksamheter som använder stallgödsel från anläggningen ska mottagare av gödsel få ta del av relevanta villkor och dess motiveringar i detta beslut. Verksamhetsutövare som lagrar och sprider stallgödsel har dock ett eget ansvar att följa de föreskrifter om lagring och spridning som gäller, försiktighetsmått för den egna verksamheten, vad deras egenkontroll visar avseende påverkan på recipient samt vad tillsynsmyndigheten beslutar för deras verksamhet. Informationskravet innebär således enbart en skyldighet att upplysa gödselmottagaren om de villkor som rör gödselhanteringen i detta beslut.

Kontrollprogram

Ammoniavgång från djurstallar kan minskas genom att viss teknik vid ventilation och utgödsling tillämpas genom att t ex förse stallet med djupa gödselrännor och system för utvinning av värme från gödseln i rännorna. Suggringen på Nydal AB bör i sitt kontrollprogram kunna visa vilka åtgärder bolaget vidtar för att hålla emissionen på en så låg nivå som möjligt.

Verkställighetsförordnande

Sökanden har begärt verkställighetsförordnande. Miljöprövningsdelegationen får med stöd av 22 kap. 28 § MB förordna att tillståndet får tas i anspråk även om det inte vunnit laga kraft. Eftersom det är fråga om en delvis befintlig verksamhet och några invändningar mot verksamhetens tillåtlighet inte framförts i ärendet, anser miljöprövningsdelegationen att verkställighetsförordnande kan medges.

Delegation till tillsynsmyndigheten

Ytterligare villkor av mindre betydelse angående gödselhantering och ammoniakutsläpp bör få beslutas av Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Varbergs kommun. Villkoren kan t ex handla om teknik för hantering av gödsel i stallar och vid lagring. Nämnden bör även få föreskriva villkor för utsläpp av avloppsvatten från personalutrymmen.

Statusrapport

Miljöprövningsdelegationen bedömer att risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom det område där den avses bedrivas och att det

2014-10-22

Mpd 551-557-14
1383-90-001

därför inte krävs någon statusrapport enligt 1 kap. 23 § andra stycket industriutsläppsförordningen (2013:250).

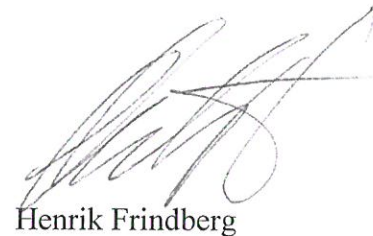
Sammanfattning

Genom de åtaganden som sökanden gjort och de försiktighetsmått som föreskrivs i villkoren till detta beslut finner miljöprövningsdelegationen att hinder inte föreligger enligt miljöbalkens hänsyns- och tillåtlighetsregler mot att meddela sökanden tillstånd till den verksamhet som avses bedrivas.

Beslut i detta ärende har fattats i Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation av chefsjurist Peter Jupén, ordförande och miljövarddirektör Henrik Frindberg, miljösekreterare. Miljöhandläggare Solveig Ahlbin Berg har varit föredragande, men inte deltagit i beslutet.

Peter Jupén

Henrik Frindberg

Solveig Ahlbin Berg

Kopia

Naturvårdsverket

Jordbruksverket

Havs- och vattenmyndigheten

Aktförvararen, Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i Varbergs kommun

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Varbergs kommun

Växa Sverige, Anna Aurell. Box 254, 311 23 Falkenberg